T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 10
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 11
7. DENETİM BULGULARI 11

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı.....3
Tablo 2: İdari Personel Sayıları.....4
Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu 4
Tablo 4: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödenek ve Harcama Gerçekleşme Tablosu 6
Tablo 5: Bütçe Gelirleri Tablosu.....6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 7
Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 7

www.balioglu.net

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

KHK : Kanun Hükmünde Kararname

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Aktifleştirilmesi Gereken Harcamaların Büyük Bakım ve Onarım Giderleri Hesaplarına Kaydedilmesi

2. Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesaplarına Ait Birikmiş Amortismanların Hatalı Olması

3. Projelerde Tüketilen Malzemelerin Stoklardan Çıkarılmaması

4. Tahsilatı Yapılan Kira Gelirlerinin Tahakkuk Kaydının Kapatılmaması ve Gelirler Hesabının Mükerrer Kullanılması

5. Takibe Alınan Gelir Alacaklarının Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında İzlenmemesi

6. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması

B. Diğer Bulgular

1. Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının Mevzuata Uygun Bir Şekilde Kullanılmaması

2. Proje Özel Hesabındaki Dövizler için Ay Sonunda Değerleme Yapılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi de 15.04.2015 tarihinde kurulmuş bir Yükseköğretim kurumudur. Yükseköğretim kurumlarının görevleri, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 12'nci maddesinde belirtilmiştir. Buna göre Sağlık Bilimleri Üniversitesinin faaliyet alanı ve görevleri şu şekildedir:

- Çağdaş uygarlık ve eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim ve öğretim, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

- Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insan gücü yetiştirmek,

- Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamuoyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

-Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

-Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

-Eğitim-öğretim seferberliği içinde örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

-Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek

www.balioglu.net

elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerle modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

-Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

-Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim-öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

www.balioglu.net

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunudur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Sağlık Bilimleri Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır. Üniversitenin 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda öngörülen yönetim organları; Rektör, Senato,

Üniversite Yönetim Kurulu ile Mütevelli Heyetinden (Rektör, eğitim ve araştırma konusunda görevlendirilmiş Sağlık Bakanı Yardımcısı, Sağlık Bakanının seçtiği üye, Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilen profesör unvanına sahip bir üye ile Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Yönetim Kurulunca belirlenen Sağlık Bilimleri Üniversitesi dışından bir üye olmak üzere, toplam beş üye) oluşmaktadır.

Üniversite bünyesinde 19 Fakülte, 5 Enstitü, 6 Meslek Yüksekokulu, 61 Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, 24 Uygulama ve Araştırma Merkezi, Rektörlüğe bağlı 5 Bölüm, 4 Koordinatörlük ve 3 Komisyon bulunmaktadır.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Teşkilat	II. Akademik Teşkilat
• Rektör • Mütevelli Heyeti • Senato • Rektör Yardımcıları • Rektör Danışmanları • Yönetim Kurulu • Senato • Genel Sekreterlik • Genel Sekreterlik Yardımcıları • Bilgi İşlem Daire Başkanlığı • İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı • Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı • Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı • Personel Daire Başkanlığı • Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı • Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı • Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı • İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinatörlüğü • Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü • Engelsiz Öğrenci Koordinatörlüğü • Kalite Komisyonu • Eğitim Öğretim Komisyonu • Yayın Komisyonu	• Adana Tıp Fakültesi • Bursa Tıp Fakültesi • Erzurum Tıp Fakültesi • Gülhane Diş Hekimliği Fakültesi • Gülhane Eczacılık Fakültesi • Gülhane Hemşirelik Fakültesi • Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi • Gülhane Tıp Fakültesi • Hamidiye Diş Hekimliği Fakültesi • Hamidiye Eczacılık Fakültesi • Hamidiye Hemşirelik Fakültesi • Hamidiye Sağlık Bilimleri Fakültesi • Hamidiye Tıp Fakültesi • Hamidiye Uluslararası Tıp Fakültesi • Hamidiye Yaşam Bilimleri Fakültesi • Özbekistan İbn-i Sina Tıp Fakültesi • İzmir Tıp Fakültesi • Somali Mogadişu Recep Tayyip ERDOĞAN Sağlık Bilimleri Fakültesi • Trabzon Tıp Fakültesi • Gülhane Sağlık Bilimleri Enstitüsü • Hamidiye Sağlık Bilimleri Enstitüsü • Hamidiye Sporcu Sağlığı ve Spor Bilimleri Enstitüsü • Savunma Sağlık Bilimleri Enstitüsü • Sudan Hartum Sağlık Bilimleri Enstitüsü

www.balioglu.net

	• Bangsomoro Sultan Kudarat Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu • Özbekistan Buhara İbn-i Sina Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu • Gülhane Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu • Hamidiye Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu • Somali Mogadişu Recep Tayyip ERDOĞAN Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu • Sudan Nyala Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu • Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü • Beden Eğitimi ve Spor Bölümü • Güzel Sanatlar Bölümü • Türk Dili Bölümü • Yabancı Diller Bölümü • 61 Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi • 24 Uygulama ve Araştırma Merkezi

www.balioglu.net

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 2.760 mertebesindedir. Söz konusu personelin 2.378'i kadrolu akademik personel, 382'si de idari personelden oluşmaktadır. Bunların dışında 30'u sözleşmeli idari personel ve 73'ü ise işçi statüsünde olmak üzere 103 personel bulunmaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Sayıları

	Dolu	**Boş**	**Toplam**
Genel İdari Hizmetler	205	194	399
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	49	57	106
Teknik Hizmetleri Sınıfı	75	73	148
Avukatlık Hizmetleri	4	2	6
Din Hizmetleri	2		2
Yardımcı Hizmetler	47	41	88
Toplam	**382**	**367**	**749**

Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	**Kadroların doluluk durumu**			**İstihdam şekli**	
	Dolu Kadro	**Boş Kadro**	**Toplam Kadro**	**Tam Zamanlı**	**Kısmî Zamanlı**
Profesör	808	463	1271	808	-
Doçent	515	316	831	515	-

Doktor Öğretim Üyesi	558	102	660	558	-
Öğretim Görevlisi	82	48	130	82	-
Araştırma Görevlisi	415	190	605	415	-
Toplam	2.378	1.119	3.497	2.378	-

Üniversitenin Diğer Kurum ve Kuruluşlarla İlişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu**,** Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'na sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12 nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Sağlık Bilimleri Üniversitesine 447.102.000 TL ödenek tahsis edilmiş olup Üniversite bütçesine, yıl içinde 53.505.769 TL ödenek eklenmesiyle tahsis edilen toplam ödenek miktarı 500.607.769 TL'ye ulaşmıştır. Yıl sonu itibarıyla bu ödeneğin %96'sı yani 482.380.311 TL'si kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödenek ve Harcama Gerçekleşme Tablosu

2020 MALİ YILI BÜTÇE GİDERLERİ VE ÖDENEKLER TABLOSU					
Ekonomik Kod	**Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)**	**Toplam Ödenek (TL)**	**Toplam Harcanan (TL)**	**Gerçekleşme Oranı (%)**	**Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)**
01-Personel Giderleri	337.509.000	344.314.427	344.265.923	99	71
02-SGK Devlet Primi Gid.	51.803.000	54.454.231	54.438.844	99	11
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	5.380.000	29.819.729	27.196.100	91	6
05-Cari Transferler	8.408.000	10.615.524	10.402.124	97	2
06-Sermaye Giderleri	44.002.000	61.403.858	46.077.340	75	10
Toplam	**447.102.000**	**500.607.769**	**482.380.331**	**96**	**100**

2020 yılında bütçe giderleri %96 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bütçe giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen son tutar %7 oranında aşılmıştır. Bu oran; Personel giderlerinde %15, Sosyal Güvenlik Kurumları Devlet Primi giderlerinde %17 ve Cari transferlerde %12 oranlarında fazla gerçekleşmiştir.

www.balioglu.net

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5: Bütçe Gelirleri Tablosu

2020 MALİ YILI BÜTÇE GELİRLERİ TABLOSU				
Ekonomik Kod	**Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)**	**Gerçekleşen Tutar (TL)**	**Gerçekleşme Oranı (%)**	**Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)**
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	93.000	12.895.639	13.866	3
04- Alınan Bağış ve Yardımlar ile Öz Gelirler	445.856.000	484.723.082	109	95
05- Diğer Gelirler	1.153.000	9.313.086	908	2
Toplam	**447.102.000**	**506.931.807**	**113**	**100**

2020 yılı için yapılan gelir tahmini %113 oranında gerçekleşmiştir. Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B/B]
Personel Giderleri	208.222.347	298.792.117	344.265.923	%43	%15
Sos. Güv. Kur. Devlet Primi Gid.	29.629.490	46.472.163	54.438.844	%57	%17
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	55.552.744	38.272.809	27.196.100	-%31	-%28
Cari Transferler	8.990.750	9.287.189	10.402.124	%3	%12
Sermaye Giderleri	126.758.975	69.451.863	46.077.340	-%45	-%34
Toplam	**429.154.306**	**462.276.141**	**482.380.331**	**%8**	**%4**

Tablo 7: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.667.255,75	16.120.828,92	13.589.458,85	51,12	-15,70
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Öz Gelirler	431.828.002,39	453.592.664,00	484.723.082,41	5,04	6,86
Diğer Gelirler	70.225.910,14	16.313.565,32	9.328.550,07	-76,77	-42,82
Toplam	512.721.168,28	486.027.058,24	507.641.091,33	-5,21	4,45
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	-31.175.634,52	-147.116,31	-700.079,95	-99,53	375,87
Net Toplam	**481.545.533,76**	**485.879.941,93**	**506.941.011,38**	**0,90**	**4,33**

Kurumun 2020 yılı faaliyet gelirleri toplamı 639.806.168,40 –TL, faaliyet giderleri toplamı 525.580.694,67 –TL olup kurum 2020 yılını 114.225.473,73 –TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

www.balioglu.net

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Bilanço
- Geçici ve kesin mizan,
- Faaliyet sonuçları tablosu
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,

• İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu,

güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, yeni kurulan bir üniversite olup (2015 yılı) henüz kurumsallaşmasını tamamlayamamış bir eğitim- öğretim kurumudur. Bu kapsamda yeteri kadar personeli bulunmayan Üniversite, iç kontrol sistemini birincil ve ikincil mevzuatın öngördüğü şekilde oluşturamamıştır.

www.balioglu.net

Üniversitenin Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nda şef ünvanlı bir personel tarafından ön mali kontrol yapılmaktadır. Bunun yanı sıra Kurumda mali hizmetler uzmanı da bulunmamaktadır.

Üst yönetici konumunda olan Üniversite Rektörü, iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden, harcama yetkilileri ise görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden sorumludurlar. Üniversitede İç Kontrol Eylem Planı bulunmakla birlikte iş akış şemaları henüz oluşturulamamıştır.

Üniversitede iç denetçi bulunmamaktadır. Bu doğrultuda, iç denetim faaliyeti gerçekleştirilmemekte ve iç denetim raporu hazırlanamamaktadır.

Üniversitenin malî hizmet birimi olan Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmakta ve ön malî kontrol faaliyetini yürütmektedir. Muhasebe yetkilisi de muhasebe kayıtlarının usulüne ve standartlara uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumludur.

Harcama birimlerinde süreç kontrolü yapılmaktadır. Süreç kontrolünde, her bir işlem daha önceki işlemlerin kontrolünü içerecek şekilde tasarlanıp ve uygulanmaktadır. Malî işlemlerin yürütülmesinde görev alanlar, yapacakları işlemden önceki işlemleri de kontrol etmektedirler.

Üniversitede harcama yetkilileri, yardımcılarından veya hiyerarşik olarak kendisine en yakın üst kademe yöneticileri arasından bir veya daha fazla sayıda gerçekleştirme görevlisini ödeme emri belgesi düzenlemekle görevlendirmişlerdir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Aktifleştirilmesi Gereken Harcamaların Büyük Bakım ve Onarım Giderleri Hesaplarına Kaydedilmesi

Bütçe Kanununda belirlenen tutarları aşan büyük bakım ve onarım harcamalarının ilgili varlık hesapları ile ilişkilendirilerek aktifleştirilmediği görülmüştür.

İdarenin, 630. Giderler Hesap alanının incelenmesinde sonucunda, 630.30.06.07 Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri hesap kodunda kayıtlı 14.695.408,44 TL'nin detayında toplam 53 adet bakım ve onarım giderine ilişkin çeşitli tutarlarda ödemenin yapıldığı görülmüştür.

Bu ödemeler içinde 7 adet faturadan oluşan ve her biri 55.000 TL'nin altında olan toplam 237.780,62 TL'nin, 2020 Yılı Bütçe Kanunu'nun E-Cetvelinde düzenlenen

gayrimenkullerin bakım ve onarımlarında vergiler dâhil 55.000 TL'sini aşan tutarların mal ve hizmet alım giderleri tertibinden ödenemez hükmü sınırları içinde kaldığı ve gider hesaplarına intikal ettiği görülmüştür.

Bunun dışındaki 46 adet bakım onarım kalemine ilişkin 14.457.627,82 TL tutarındaki harcama toplamı içinde ise Bütçe Kanunu'nda belirlenen sınır tutarı aşan harcamalar yer almaktadır. Bunun yanı sıra 4.384.414,83 TL gibi restorasyon işlerine ait büyük hak ediş ödemeleri ile 271.400,00 TL tutarındaki Teknik Şartname ve İhale Dokümanı Hazırlama harcamalarının da bu hesap ile ilişkilendirildiği görülmüştür.

Bu düzeltme işleminin yapılması sonucunda; 630.30.06.07 Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri hesabının bakiyesinin 14.695.408,44 TL yerine, 237.780,62 TL olması buna karşılık ise 252.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar hesabının ise 445.937.813,71 TL yerine 460.395.441,53 TL olması gerekmektedir.

Harcama kalemleri incelendiğinde birçok giderin normal bakım onarım gideri mahiyetinde olmadığı ve Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin Maddi duran varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamalar başlıklı ''MADDE 27 – Maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyet, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilir ve amortisman hesaplamasında dikkate alınır. Bunların dışında maddi duran varlıklar için yapılan her türlü normal bakım ve onarım harcamaları gider olarak kaydedilir.'' Hükmüne uygun olmayan kayıtların olduğu görülmüştür.

Büyük bakım onarım giderleri içinde yer alan, Bütçe Kanunu ile yıllık olarak belirlenen tutarların üzerinde kalan harcamaların defaten gider yazılmayıp ilgili varlık hesapları ile ilişkilendirilerek aktifleştirilmesi gerekliliği bulunmaktadır. Bu nedenle; İdarenin mali tablolarını oluşturan bilanço varlık hesapları ile faaliyet sonuçları gider hesapları arasında hatalı yapılan muhasebe işlem tutarı olan 14.457.627,82 TL kadar fark oluşmaktadır.

BULGU 2: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesaplarına Ait Birikmiş Amortismanların Hatalı Olması

Üniversitenin, Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar hesap alanının incelenmesinde ilgili hesaba ait birikmiş amortismanların bakiyesinin asıl hesabın borç kalanından çok yüksek olduğu ve bunun muhasebenin temel işleyişine aykırı olduğu tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin, Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar başlıklı 214'üncü maddesi *"Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabı, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren gelecek yıllar ihtiyacı stoklar ve maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılır.'' Hükmüne haiz olup 215'inci maddesinde de 'Kullanılma olanağını yitiren maddi duran varlıklar kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarı 257-Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabına borç, 299- Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilir.''* düzenlemesi mevcuttur.

Bilançonun ilgili hesap alanlarının incelenmesinde ''294.Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar'' hesabının borç bakiyesi 786.052,46 TL iken ''299.Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Birikmiş Amortismanları'' hesabının alacak bakiyesi 1.070.753,46 TL olduğu tespit edilmiştir. Muhasebede hesapların çalışma prensipleri dikkate alındığında birikmiş amortisman tutarının ilgili duran varlık kalemleri toplam tutarından yüksek olması söz konusu olamaz. Ancak, yukarıda da görüleceği üzere Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Birikmiş Amortismanları tutarı, ana hesap bakiyesinden 284.701,00 TL daha yüksek görülmektedir.

www.balioglu.net

Merkezi yönetim kapsamındaki tüm kamu idareleri için hem limit üstü hem de limit altı maddi duran varlıklara ilişkin yıl sonu amortisman kayıtları (257-268 ve 299 hesap kodlarına) dönem sonu işlemleri dahilinde otomatik olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü sistemi tarafından oluşturulmaktadır. Bu nedenle amortisman ayrılmasında oluşan bu tip hataların giderilmesi için Muhasebat Genel Müdürlüğü KBS destek hattında Üniversite tarafından çağrı açılarak 2021 yılında bu tip muhasebe hatalarının giderilmesi gerekliliği bulunsa da inceleme yılı itibariyle bu husus mali tablolara yansımayacaktır.

Kurum cevabında, bulgu içeriğinde yer alan hususta 2021 yılında işlem yapıldığı belirtilmiş olsa da bu işlemin idarenin 2020 yılı mali tablolarını etkilemeyeceği nedeniyle konu gelecek yıl raporunda değerlendirilecektir.

BULGU 3: Projelerde Tüketilen Malzemelerin Stoklardan Çıkarılmaması

Bilimsel Araştırma Projelerinde kullanılmak üzere yıl içinde satın alınan tüketim malzemelerinin, 2020 yılında proje amaçları doğrultusunda tüketilmiş olmasına karşın ilgili stok kaleminden kaydi olarak çıkarılmadığı, bu nedenle de bilanço ve faaliyet sonuçları tablolarına doğrudan etkisinin olduğu tespit edilmiştir.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü 2017 yılı sonlarında kurulmuş olup aktif çalışmalarına 2018 yılı içerisinde başlamıştır. Faaliyetlerinde öncelikle altyapı ARGE laboratuvarlarının kurulumu yer almakta olup, bünyesinde bulunan 2500 akademisyen, 10000'in üzerindeki tıpta uzmanlık, yüksek lisans ve doktora öğrencisinin bilimsel etkinliklerine destek sağlanmaya çalışmaktadır.

Üniversitesinin 2020 yılı kesin mizan ve bu mizan üzerinden çıkarılan Bilanço kalemleri incelendiğinde, 150.99.11 hesap kodunda izlenen ''Proje Özel Hesaplarından Satın Alınan Tüketim Malzemeleri'' 'ne ilişkin hesaba 5.1185.052,37 TL giriş, 2.275.944,92 TL tutarında ise çıkışın olduğu ve yılsonu hesap borçlu bakiyesinin de 2.909.107,45 TL olarak geçekleştiği görülmüştür.

Ancak, Üniversite hesaplarının denetimi sırasında kaydi ve fiili döküm kayıtları üzerinden yapılan incelemeler sırasında 150.99.11 hesap kodunda yılsonu itibariyle yer alan ilgili tüketim malzemelerin tümünün 2020 yılı içinde projelerde görevli akademisyen ve diğer personele projelerde kullanılmak üzere dağıtıldığı başka bir ifade ile yılsonu bakiyesinin sıfır olduğu ve stokta herhangi bir malzemenin bulunmadığı anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlük bünyesinde ki BAP otomasyon sisteminde proje takip ve satın alma süreçlerine ait 150 kodunda kayıtlı tüketim malzemelerinin proje yürütücülerine devrinin yapılmış olmasına karşın Kamu Harcama ve Bilgi Sistemi (KBS) üzerinden de düşümünün yapılması gerekirken, bu sistemden çıkarılmadığı anlaşılmıştır.

Hal böyle olunca Üniversitenin mali tablolarını oluşturan Bilanço ile Faaliyet Sonuçları Tablosundaki bazı hesap alanlarına ilişkin tutarlar gerçeği yansıtmamaktadır. Şöyle ki; Kayıtlar zamanında doğru yapılmış olsaydı Bilançoda 150.Stoklar (İlk Madde ve Malzeme Hesabı) borç bakiyesinde kayıtlı olan tutar 9.952.035,96 TL yerine 7.042.928,51 TL olacak sonuçta da aktif toplamı 2.909.107,45 TL eksik ile 411.937.209,38 TL olacak, buna karşılık ise 630.07 Giderler Hesabı toplamı 2.909.107,45 TL artış ile 528.489.802,12 TL düzeyine yükselecekti.

2020 yılında yapılması gereken işlemin 2021 yılında düzeltilmesi halinde bile bunun denetlenen yıla ilişkin mali tablolara olan olumsuz etkisinin değişmeyeceği bir gerçektir.

Kurum cevabında, bulgu içeriğinde yer alan hususta 2021 yılında işlem yapıldığı belirtilmiş olsa da bu işlemin idarenin 2020 yılı mali tablolarını etkilemeyeceği nedeniyle konu gelecek yıl raporunda değerlendirilecektir.

BULGU 4: Tahsilatı Yapılan Kira Gelirlerinin Tahakkuk Kaydının Kapatılmaması ve Gelirler Hesabının Mükerrer Kullanılması

Tahsilatı yapılan kira gelirlerinin tahakkuk kaydı kapatılarak 120- Gelirlerden Alacaklar hesabından düşülmesi gerekirken tekrar 600- Gelirler Hesabının alacağına kaydedildiği dolayısıyla Gelirler Hesabının mükerrer çalıştırıldığı görülmüştür.

Merkezî Yönetim Muhasebe Yönetmeliği' nin "120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı" başlıklı 51 maddesinde; *"Gelirlerden alacaklar hesabı; mevzuatı gereğince gelir olarak tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirler, duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ile bunlardan yapılan tahsilat veya terkinlerin izlenmesi için kullanılır."* denilmektedir.

Diğer taraftan "Hesabın işleyişi" başlıklı 53 üncü maddesinde, muhasebe birimlerinde ilgili servislerden verilen gelir tahakkuku tutarları bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir denilerek tahakkuk kaydının ne şekilde yapılacağı belirtilmiştir. Tahsilat aşamasında ise gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı alacaklardan, nakden veya mahsuben yapılan tahsilat tutarları bir taraftan bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir denilmiş ve tahakkuk kaydının nasıl kapatılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri gereğince kira gelirlerinin tahakkuk kayıtları 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabına borç, 600- Gelirler Hesabına alacak kaydedilmeli, diğer taraftan kira gelirlerinin tahsilatı aşamasında tahsilatı yapılan kira gelirleri 102- Bankalar Hesabına borç, 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabına alacak kaydedilmelidir. Muhasebe kayıtlarında yapılan incelemelerde, Kurumun tahakkuk kayıtlarının mevzuata uygun olarak yapıldığı, ancak Kurum tarafından yapılan tahsilatların 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabından düşülmesi gerekirken 102 Bankalar Hesabına borç 600- Gelirler Hesabına alacak kaydedildiği görülmüştür.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde de görüleceği üzere mali tablolarda, 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabının bakiyesinin olduğundan fazla görünmesine, 600- Gelirler Hesabının da mükerrer çalıştırılması sonucu olduğundan 2 kat daha fazla görünmesine neden olunmaktadır. Benzer uygulamalar gerçekleştirilirken yukarıda yer verilen hususların göz önünde bulundurulmasının yerinde olacağı düşünülmektedir.

www.balioglu.net

İdare cevabında, söz konusu işlemlerin 2021 yılı içerisinde mevzuata uygun olarak düzeltildiği ve muhasebe kayıtlarının yapıldığı belirtilmiş olsa da söz konusu işlemin 2020 yılı mali tablolarını etkilemediği değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Takibe Alınan Gelir Alacaklarının Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında İzlenmemesi

Tahsil edilemediği için hukuk birimince takip edilen taşınmaz kiralamalarına ilişkin tutarların 121- Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında kayıtlı olmadığı görülmüştür.

Merkezî Yönetim Muhasebe Yönetmeliği' nin 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabını açıklayan "Hesabın niteliği" başlıklı 54' üncü maddesinde;

"Gelirlerden takipli alacaklar hesabı; mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılır." denilmektedir.

www.balioglu.net

Diğer taraftan "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 55 inci maddesinde, Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına ilişkin takibe alma işlemlerine ilişkin bir takım açıklamalara yer verilmiş olup, söz konusu açıklamalar uyarınca;

- İlgili servislerce takibe alma işlemi gün sonuna kadar muhasebe servisine bildirilmeli,

- İlgili servislerce muhasebe servisine bildirilen takibe alınmış olan alacakların takip kayıtları, düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile ilgili hesaplara kaydedilmelidir.

Söz konusu bildirimler sonucunda, Merkezî Yönetim Muhasebe Yönetmeliği' nin "Hesabın İşleyişi" başlıklı 56 ncı maddesi hükümlerine göre, takibe alınan alacaklar 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilmelidir.

Kurumun mali tablolarına bakıldığında, 121- Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının bakiyesinde herhangi bir tutarın yer almadığı görülmektedir. Ancak Hukuk Müşavirliğinden alınan takipli kira listesine bakıldığında, 5 adet kiracıdan toplam 355.036,19 –TL kira alacağının takibe alındığı tespit edilmiştir. Söz konusu alacaklar takibe alınmasına karşın muhasebe kayıtları yapılmamış olup, bu durum mali tabloların olması gerekenden 355.036,19 –TL tutarında eksik görünmesine neden olmaktadır.

Netice itibariyle, hukuk birimlerince takibe alınan alacaklar Yönetmelik hükümleri gereğince gün sonuna kadar muhasebe servisine bildirilmeli ve ilgili muhasebe kayıtları yapılmalıdır.

İdare cevabında, bulguya iştirak edilmiş olup söz konusu işlemlerin 2021 yılında düzeltilerek muhasebe kayıtlarının yapıldığı belirtilmiştir. Her ne kadar söz konusu işlemlere ilişkin muhasebe kayıtları yapılmış olsa da 2020 yılı mali tablolarını etkilemediği değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması

Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi inşaatının yapımı sürecinde yapılan giderlerin; varlık hesabı olan 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kaydedilmesi gerekirken, doğrudan giderleştirilerek 630- Giderler Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

27.12.2014 tarih ve 29218 sayılı sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin "258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı" başlıklı 187'nci maddesinde;

"Yapılmakta olan yatırımlar hesabı; kamu idarelerine ait yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin, geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hâllerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hâllerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılır." Denilmektedir.

Diğer taraftan Mezkûr yönetmeliğin "Hesabın İşleyişi" başlıklı 188'inci maddesinde;

"…

a) Borç

1) Gerek yılı içinde gerekse yıllara sari olarak yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak tutarlar, bir taraftan bu hesaba borç, kesintiler ilgili hesaplara, ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı, 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir." denilmektedir.

www.balioglu.net

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, yapımı devam eden maddi duran varlıklar için yapılan harcamaların 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilmesi gerekmektedir. Kurumun yılsonu mali tablolarına bakıldığında, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabının bakiyesinde 357.540,00 –TL olduğu görülmektedir. Söz konusu tutar Gülhane Sağlık Bilimleri Fakültesi inşaatının yapımı sürecinde yapılan giderlerinde kaydedilmesiyle 45.538.934,24 –TL olmalıdır. Muhasebe işlemlerinde yapılan hatalı kayıt, Kurumun varlık hesaplarının 44.783.854,24 –TL tutarında eksik görünmesine neden olmuştur.

Üniversitenin sahip olduğu varlıkların niteliğine ilişkin bilginin doğru bir şekilde mali tablolara sunulmasını teminen; yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan harcamaların 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

İdare cevabında, bulguya iştirak edilmiş olup gerekli düzeltmelerin 2021 yılında yapıldığı ifade edilmiştir. Her ne kadar gerekli düzeltmeler yapılmış olsa da 2020 yılı mali tablolarını etkilemediği değerlendirilmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 1: Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının Mevzuata Uygun Bir Şekilde Kullanılmaması

İdarenin muhasebe kayıtlarının incelenmesinde, ilgili yasal düzenlemeler gereğince ayrılan ve faaliyet dönemi içinde veya izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılan 372- ile 472-Nolu Kıdem Tazminatı Karşılığı hesaplarının eksik ve/veya fazla bilgi ürettiği görülmüştür.

Bilindiği üzere Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ‘’Temel kavramlar’ ’başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde ihtiyatlık kavramı içinde faaliyet sonucunu değiştirmeye yönelik olarak gereğinden fazla karşılık ayrılamayacağı hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, aynı Yönetmeliğin 197’nci maddesinde, 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının ilgili mevzuatı uyarınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılığının izlenmesi için kullanılacağı, 228’inci maddesinde ise 472-Kıdem Tazminatları Karşılığı Hesabının ilgili mevzuatı uyarınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Kamu idarelerinde işçi statüsünde istihdam edilen personelin kıdem tazminatı tutarları, hizmet yılı ile yıllık kıdem tazminatı tutarının çarpılması suretiyle idarenin ilgili birimince hesaplanarak ilgili yılın Haziran ayı sonu itibariyle muhasebe birimlerine gönderilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, birimlerin cari yılda emekli olacak personel sayısını tam olarak bildirmemesi nedeniyle, karşılık ayrılan kıdem tazminat tutarı ile ödenmesi gereken arasında farklar oluşmaktadır. İdarede bu bildirimler zamanında yapılmadığından emekliliğe ait tazminat ödemesine ilişkin muhasebe işlemlerinde 372 ile 472 hesap aynı anda çalıştırılarak 630- Giderler hesabına borç kaydı yapılmaktadır. Oysa ki dönemsellik ilkesi, dönem sonu itibariyle gelecek faaliyet dönemine ilişkin hesaplanan karşılıkların, uzun vadeli karşılık hesabından 372-Kıdem Tazminatları Karşılığı hesap kodunda yer alması gerekliliğini ifade etmektedir.

Ayrıca 372 ile 472 nolu Kıdem Tazminatı Karşılığı hesaplarının doğru bir şekilde çalıştırılmaması mali tabloların eksik bilgi üretmesine neden olmaktadır. Dolayısıyla, mevzuatın gereği olarak, muhasebe kayıtlarının doğru bilgi üretmesi için üniversite birimlerinin emekli olacak personelin kıdem ve emeklilik bilgilerini tam ve doğru olarak bildirmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

Kurum cevabında, bulgu içeriğinde yer alan hususta 2021 yılında işlem yapılacağı belirtilmiş olsa da bu işlemin idarenin 2020 yılı mali tablolarını etkilemeyeceği nedeniyle konu gelecek yıl raporunda değerlendirilecektir.

BULGU 2: Proje Özel Hesabındaki Dövizler için Ay Sonunda Değerleme Yapılmaması

Kurumun 104 Proje özel hesabında yer alan Avrupa Birliği hibeleri için ay sonu döviz değerleme işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelik'inin "Proje karşılığı hibelerin muhasebeleştirilmesi'' başlıklı 8'inci maddesinde;

"...

c) Yapılan muhasebeleştirme işleminde kur farkı olması durumunda; olumlu fark tutarı,

104-Proje Özel Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak; olumsuz fark tutarı ise 630- Giderler Hesabına borç, 104-Proje Özel Hesabına alacak kaydedilir.

d) Ay sonlarında döviz mevcudunun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ay sonu döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda; kur artışından doğan farklar, 104-Proje Özel Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak; kur azalışından doğan farklar ise 630-Giderler Hesabına borç, 104-Proje Özel Hesabına alacak kaydedilir." denilmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin proje özel hesabının işleyişine ilişkin 25'inci maddesinde özel hesaplardaki dövizlerin ay sonlarında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden yapılacak değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farklarının bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği, kur azalışı farklarının ise bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre hibe kapsamında elde edilmiş olan dövizler için ay sonu değerleme işlemlerinin yapılması, ortaya çıkan kar/zarar durumuna göre gelir ya da gider hesaplarının çalıştırılması gerekmektedir.

İdare cevabında, söz konusu hususların 2021 yılı içerisinde düzeltileceği belirtilmiştir. Ancak hatalı uygulamanın düzeltilmesinin 2020 yılı mali tablolarını etkilemeyeceği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net